

УДК 349.22

Яцкевич І. І.

*старший викладач кафедри галузевих правових наук
Національного університету «Києво-Могилянська академія»,
здобувач кафедри муніципального права
та адміністративно-правових дисциплін
Інституту права ім. І. Малиновського
(Національний університет «Острозька академія»)*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНОЗЕМЦЯМИ ПРАВА НА ПРАЦЮ В УКРАЇНІ

Посилення інтеграційних процесів України з Європейським Союзом передбачає активізацію не лише публічно правових, а й приватноправових відносин. Зокрема це стосується сфери застосування праці іноземців в Україні, так само як і громадян України закордоном. Ефективність, прозорість та спрощеність залучення іноземних громадян до роботи за трудовим договором з роботодавцем української юрисдикції має забезпечуватися з урахуванням національних інтересів України та сприяти створенню нових робочих місць, модернізації виробництва, притоку іноземних інвестицій та зміцненню принципу верховенства права в державі, зокрема завдяки ефективним юридичним гарантіям реалізації права на працю як резидентами, так і нерезидентами.

Аналіз останніх публікацій, в яких розглядаються особливості правового регулювання застосування праці іноземців в Україні вказує на

© Яцкевич І. І., 2015

© Національний університет «Острозька академія», 2015

-
- Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

недостатню розробленість обраної теми статті. Так, загальним питанням правового регулювання працевлаштування в Україні присвячено праці таких вітчизняних вчених, як В. В. Безусий [1], І. Р. Шабанов [2] та ін.; проблеми застосування права на працю іноземців в Україні стали предметом наукових досліджень таких дослідників як: О. В. Довжук [3], О. П. Горбань [4], В. Г. Кравченко [5], Н. Лата [6], І. А. Римар [7], С. М. Сергеева [8] та інші науковці. Окремі аспекти правового регулювання працевлаштування іноземців розкрито, наприклад, у публікаціях Т. В. Головки [9]. Не применшуючи значення попередніх досліджень з даної теми, зазначимо, що чинне національне нормативно-правове регулювання відносин щодо реалізації права на працю іноземцями змінилося. З огляду на динамічні зміни як в системі суб'єктів відносин з працевлаштування, так і в системі нормативно-правових актів, якими ці відносини регулюються, постає потреба їх наукового аналізу, зокрема в частині юридичних гарантій реалізації права на працю особою.

Тому, *метою* даної статті є аналіз та узагальнення положень актів правового регулювання реалізації права на працю з урахуванням законодавчих новел та встановлення основних тенденції розвитку правового регулювання юридичних гарантій реалізації особою права на працю.

Виклад основного матеріалу варто розпочати з того, що праця як один із проявів суспільних відносин є предметом правового регулювання кількох галузей юридичної науки, залежно від форм самої трудової діяльності людини, залежно від особливостей правового статусу суб'єкта правовідносин щодо реалізації права на працю. Відтак основні загальні положення щодо праці регулюються актами міжнародного публічного і приватного права, самостійна праця регулюється нормами цивільного і господарського права, наймана праця регулюється нормами трудового

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

права, цивільного, адміністративного права. Окремим аспектом правового регулювання найманої праці є відносини щодо працевлаштування.

У загальній теорії права правове регулювання розуміють як владний вплив держави на суспільні відносини за допомогою всіх юридичних засобів з метою їх упорядкування, закріплення та розвитку [10, с. 165]. С. В. Венедіктов розуміє правове регулювання як «здійснюваний за допомогою системи правових засобів (юридичних норм, правовідносин, індивідуальних приписів тощо) результативних, нормативно-організаційний вплив на суспільні відносини з метою їх упорядкування, охорони, розвитку відповідно до індивідуальних та суспільних потреб [11, с. 11]. Відтак, правове регулювання юридичних гарантій реалізації права на працю іноземцями передбачає впорядкування, закріплення, захист та розвиток відносин працевлаштування спеціальних суб'єктів трудового права – іноземців – за допомогою юридичних засобів. Одним із видів таких юридичних засобів в трудовому праві є юридичні гарантії як спеціальні норми, спрямовані на забезпечення, захист та посилення інших трудових прав.

З посиленням інтеграційних та глобалізаційних процесів зростає актуальність правового регулювання працевлаштування іноземців. Відносини щодо працевлаштування зазначеної категорії осіб регулюються кількома нормативними актами, зокрема Конституцією України, міжнародними багатосторонніми (наприклад, Європейською конвенцією про правовий статус трудящих-мігрантів № ETS № 93, (ратифіковано Україною у 2007 році) та двосторонніми міжнародними договорами (наприклад, з Португалією, Іспанією та ін. державами), Кодексом законів про працю України, законами України «Про зайнятість населення», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», «Про

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

міжнародне приватне право», «Про імміграцію», а також постановою Кабінету Міністрів України № 437 «Питання видачі, продовження дії та анулювання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства» та іншими нормативно-правові акти. Як бачимо, правове регулювання доволі розгалужене, що часто ускладнює виконання вимог законодавства щодо працевлаштування іноземців, гарантування їх трудових прав, а тому потребує уваги як представників юридичної науки, так і юристів-практиків.

Крім того, національне законодавство, яким регулюються відносини працевлаштування іноземців досить динамічно змінюється. З перелічених вище нормативних актів національного законодавства найстаршим є Кодекс законів про працю України, до якого внесено численні зміни. На даний час ведеться тривала робота над розробленням нового Трудового кодексу України, який має бути побудованим на концепції та принципах більш сучасного підходу до правового регулювання трудових відносин. Останні зміни, пов'язані із запровадженням дерегуляції господарської діяльності, спрямовані на спрощення процедури працевлаштування іноземців в Україні.

Необхідність залучення праці іноземних фахівців у певних галузях економіки неухильно зростатиме разом з модернізацією процесів виробництва, збільшення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності національного продукту. В умовах сьогодення роботодавці звертаються до територіальних органів Державної служби зайнятості з метою оформлення дозволу на застосування праці іноземця, як правило, з метою залучення кваліфікованих працівників, або ж у зв'язку з розвитком/налагодженням бізнесу в Україні. Надання такого дозволу є однією з умов і юридичним фактом легального працевлаштування в Україні. Однак існують категорії осіб, які не є громадянами України, проте

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yqipvu.pdf>.

їх працевлаштування не передбачає одержання роботодавцем дозволу на застосування праці іноземців, згідно з чинним законодавством. А є категорія посад, які не можуть обіймати іноземці, бо громадянство України є обов'язковою умовою працевлаштування.

Відповідно до статті 26 Конституції України [12] іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також мають ті самі обов'язки, що і громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України.

Згідно з положеннями статті 1 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», іноземець – це особа, яка не перебуває у громадянстві України і є громадянином (підданим) іншої держави або держав. У свою чергу, іноземці та особи без громадянства, які перебувають на території України на законних підставах, – іноземці та особи без громадянства, які в установленому законодавством чи міжнародним договором України порядку в'їхали в Україну та постійно або тимчасово проживають на її території, або тимчасово перебувають в Україні [13].

Втім, необхідно врахувати, що процес працевлаштування іноземця та особи без громадянства (надалі – іноземець) має свої особливості, передбачені чинним законодавством України, зокрема Законом України «Про зайнятість населення», Постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2013 року № 437 «Питання видачі, продовженні дії та анулювання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства».

Право іноземців на працевлаштування в Україні передбачено Законом України «Про зайнятість населення». Відповідно до абз. 2 ч. 4 ст. 3 зазначеного Закону іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну для працевлаштування на визначений строк, приймаються

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

працедавцями на роботу на підставі дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства (далі – Дозвіл), виданого в порядку, визначеному цим законом, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України [14]. Отже, необхідність оформлення Дозволу передбачено лише для іноземців, які тимчасово перебувають на території України з метою працевлаштування.

Власне застосування праці іноземців регламентується статтею 42 Закону України «Про зайнятість населення». При цьому варто зауважити, що частиною 6 ст. 42 зазначеного Закону визначено категорії працівників, отримувати дозвіл на працевлаштування яких не потрібно, зокрема: іноземці, які постійно проживають в Україні; іноземці, які набули статусу біженця відповідно до законодавства України або одержали дозвіл на імміграцію в Україну; іноземці, яких визнано особами, що потребують додаткового захисту або яким надано тимчасовий захист в Україні; іноземці, які прибули в Україну для провадження викладацької та/або наукової діяльності у вищих навчальних закладах на їх запрошення тощо.

Роботодавець може одержати дозвіл за виконання однієї з двох умов: 1) відсутність в Україні (регіоні України) кваліфікованих працівників, які здатні виконувати відповідний вид роботи; 2) наявність достатнього обґрунтування доцільності застосування праці іноземців. Стаття 42 Закону України «Про зайнятість населення» зазначає три категорії осіб, на працевлаштування яких надається дозвіл незалежно від виконання зазначених вище умов, а саме: 1) іноземці, які направлені закордонним роботодавцем в Україну для виконання певного обсягу робіт (послуг) на підставі договорів, укладених між вітчизняним та іноземним суб'єктом господарювання, за умови, що відсоток кваліфікованих іноземців, які залучаються в рамках договору, не перевищує половини загальної

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

чисельності осіб, що працюватимуть на умовах договору; 2) іноземців, які відповідно до графіка специфічних зобов'язань у секторі послуг Протоколу про вступ України до СОТ (стаття II Генеральної угоди про торгівлю послугами) належать до категорії «внутрішньокорпоративні цесіонарії»; 3) осіб, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо надання статусу біженця. Причому Відповідно до пункту «с» статті 35 багатосторонньої «Угоди про партнерство та співробітництво між Європейським співтовариством і Україною «внутрішньокорпоративний цесіонарій» – це фізична особа, яка працює в організації на території однієї зі сторін і є тимчасово переведеною в контексті здійснення економічної діяльності на території іншої сторони.

Зазначимо, що дозвіл на працевлаштування в Україні нерезидента видає територіальний орган Державної служби зайнятості роботодавцю для оформлення трудових відносин з конкретним індивідуально визначеним іноземцем на певній посаді на чітко встановлений строк, який може бути продовжено у подальшому. За загальним правилом, Дозвіл видається на платній основі, однак щодо осіб, стосовно яких прийняте рішення про надання статусу біженця, плата за видачу дозволу не справляється. Продовження дії дозволу також відбувається на безоплатній основі. Отже, обов'язок виконання всіх вимог Порядку та оформлення документів покладено на роботодавця.

Питання щодо оформлення Дозволу регулюються Порядком видачі, продовження дії та анулювання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, затвердженим постановою КМУ від 27.05.2013 № 437 (далі – Порядок) [15]. Постановою Кабінету Міністрів України від 28.01.2015 № 42 «Деякі питання дерегуляції господарської діяльності» внесено низку змін до зазначеного Порядку [16].

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

У розвиток положень статті 42 Закону України «Про зайнятість населення» Порядком визначено критерії визначення доцільності та достатньої обґрунтованості застосування праці іноземців та осіб без громадянства, зокрема випадки, коли іноземець чи особа без громадянства: претендує на зайняття посади керівника, заступника керівника або іншої керівної посади за умови, що такий іноземець чи особа без громадянства є засновником або учасником підприємства, установи, організації; претендує на зайняття посади, яка передбачає створення об'єктів авторського права та (або) суміжних прав як основний трудовий обов'язок; претендує на зайняття у суб'єкта індустрії програмної продукції посади керівника або посади, назва якої визначається відповідно Національного класифікатора України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»; має диплом про вищу освіту одного з навчальних закладів, віднесених до першої сотні в одному з таких світових рейтингів (Times Higher Education; Academic Ranking of World Universities by the Center for World-Class Universities at Shanghai Jiao Tong University; QS World University Rankings by Faculty; Webometrics Ranking of World Universities).

Новації стосуються також скорочення строків: подання роботодавцем документів до Державної служби зайнятості України для продовження дії дозволу – з 30 до 20 днів до закінчення дії дозволу; прийняття рішення Державною службою зайнятості України щодо видачі, відмови у видачі, продовження дії, відмови у продовженні дії або анулювання дозволу – з 15 календарних днів до 7 робочих днів; надсилання роботодавцю рішення Державної служби зайнятості України – з 3 до 2 робочих днів. Разом з тим передбачено зменшення строку виконання роботодавцем своїх зобов'язань щодо перерахування коштів за видачу дозволу на рахунок Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття – з 30 календарних днів до 10 робочих днів з моменту

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

повідомлення про прийняте рішення щодо видачі дозволу. На оформлення та видачу дозволу Державною службою зайнятості України відведено три (замість 10 у передній редакції) робочих дні з дня зарахування коштів на рахунок Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. При чому оплата здійснюється після отримання позитивного рішення щодо оформлення дозволу. Натомість строк, впродовж якого роботодавець зобов'язується подати до відповідного територіального органу Державної служби зайнятості України копію трудового договору (контракту), продовжено з 3 до 7 робочих днів з моменту його укладення.

Зазначимо, що у разі відмови у видачі дозволу Державна служба зайнятості повертає роботодавцю подані документи (раніше це не було передбачено). Дозвіл видається на строк до 1 року (3 роки для «внутрішньокорпоративних цесіонаріїв») з можливістю пролонгації необмеженої кількості разів. Плата за продовження дії дозволу не справляється. Також було змінено форму заяви, яка подається для отримання дозволу. Розмір плати за видачу дозволу залишився без змін і становить чотири мінімальні заробітні плати (5512 грн.). Також не змінився перелік необхідних документів для отримання дозволу.

У випадку звернення до органів Державної служби зайнятості України щодо видачі дозволу на працевлаштування іноземця у зв'язку з відсутністю в Україні кваліфікованих працівників, спроможних виконувати відповідний вид роботи, роботодавець не пізніше ніж за 15 календарних днів до дати звернення має подати до органу служби зайнятості інформацію про попит на робочу силу (вакансії). На підставі поданої інформації проводиться сприяння у працевлаштуванні громадян України.

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

Порядком видачі, продовження дії та анулювання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства визначено перелік документів, необхідних для отримання відповідного дозволу. Зазначеним порядком передбачено загальний перелік документів та додаткові документи, що підтверджують спеціальні підстави для звернення за дозволом. Значно скороченим виглядає перелік документів для продовження дозволу, а також у випадку оформлення дозволу на застосування праці особи, стосовно якої прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем.

Згідно з п. 24 Порядку підставами для відмови у видачі дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства є: 1) відмова роботодавця у працевлаштуванні громадян України, направлених органами зайнятості на заявлені вакансії, і які відповідають зазначеним роботодавцем у інформації про попит на робочу силу (вакансії) вимогам; 2) невідповідність рівня освіти, кваліфікації іноземця вимогам, зазначеним роботодавцем у інформації про попит на робочу силу (вакансії); 3) наявність заборгованості роботодавця щодо сплати єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, або щодо сплати штрафних санкцій за порушення, передбачені Законом України «Про зайнятість населення»; 4) невідповідність документів, поданих роботодавцем, встановленим вимогам; 5) недостовірність даних, поданих у документах; 6) наявність рішення про примусове повернення або видворення іноземця; 7) відбування іноземцем покарання за скоєння злочину, або здійснення кримінального провадження стосовно іноземця; 8) порушення строків повідомлення про попит на робочу силу (вакансії) або умови про звернення щодо продовження дозволу не пізніше ніж за 20 календарних днів до закінчення дії дозволу.

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

Оформлений та виданий дозвіл може бути анульовано. Пунктом 25 Порядку передбачено наступні підстави для анулювання дозволу: 1) неподання роботодавцем копії укладеного трудового договору (контракту) з іноземцем чи особою без громадянства; 2) припинення трудового договору (контракту) з іноземцем чи особою без громадянства; 3) встановлення недостовірності даних, що містяться у поданих роботодавцем документах; 4) набрання обвинувальним вироком суду, за яким іноземця чи особу без громадянства засуджено за скоєння злочину, законної сили; 5) наявності рішення про примусове повернення або примусове видворення іноземця чи особи без громадянства, прийнятого відповідно до статей 26 та 30 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»; 6) встановлення факту застосування праці іноземця чи особи без громадянства на інших умовах, ніж ті, що зазначені у дозволі, або іншим роботодавцем; 7) рішення територіального органу або підрозділу ДМС про визнання іноземця або особи без громадянства біженцем чи особою, яка потребує додаткового захисту; 8) невикористання іноземцем чи особою без громадянства права на оскарження рішення територіального органу чи підрозділу ДМС про відмову у визнанні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, або у разі остаточного вирішення питання про відмову у визнанні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту.

Рішення про відмову у видачі дозволу, продовженні його дії, анулювання дозволу може бути оскаржене до Державної служби зайнятості або суду.

Відповідальність за порушення вимог законодавства щодо працевлаштування іноземців передбачена ч. 5 ст. 53 Закону України «Про зайнятість населення». Так, у випадку застосування роботодавцем праці іноземців: 1) на умовах трудового або іншого договору без дозволу на

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

застосування праці іноземця або особи без громадянства, стягується штраф за кожну особу у двадцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої на момент виявлення порушення; 2) на інших умовах, ніж ті, що передбачені зазначеним дозволом, або іншим роботодавцем, стягується штраф за кожну особу у десятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої на момент виявлення порушення.

Згідно з положеннями статті 265 Кодексу законів про працю України роботодавці також несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі: фактичного допуску працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту), оформлення працівника на неповний робочий час у разі фактичного виконання роботи повний робочий час, установлений на підприємстві, та виплати заробітної плати (винагороди) без нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та податків – у тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, щодо якого скоєно порушення [17].

Таким чином, законодавством України за порушення встановлених правил щодо працевлаштування іноземців передбачено санкції у вигляді штрафу, розмір яких є доволі високим для українських роботодавців.

Спрощення процедури працевлаштування іноземців в Україні є закономірним процесом з огляду на євроінтеграцію, де свободо руху робочої сили є однією із засад існування Європейського Союзу. Однак, спрощений порядок оформлення дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства іноді призводить до зростання зловживань у цій сфері, таких як, наприклад, фіктивне працевлаштування іноземця з метою імміграції. Така проблема напевне є актуальною не лише для України, а й країн ЄС, зокрема для Польщі [18], з огляду на зростання кількості мігрантів із України, але не лише громадян України. З іншого боку,

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

спрощення порядку працевлаштування іноземців має наслідком зменшення корупції у цій сфері. В умовах зростання інвестиційної активності та низького рівня безробіття в державі, залучення іноземної робочої сили (як кваліфікованих, так і некваліфікованих працівників) може мати наслідком розширення виробництва, а відтак зростання економіки. Так-от забезпечення прозорих та зрозумілих умов легального працевлаштування іноземців лише сприятиме збільшенню інвестицій в економіку України. Дотримання принципів недискримінації, верховенства права та захисту національних інтересів у відносинах працевлаштування іноземців свідчитиме про усталення демократичних засад в Україні, наближення до європейських стандартів у соціальній сфері. Адже іноземці в Україні мають ті самі права і обов'язки, що і громадяни України, за винятком встановлених законодавством обмежень. Саме прозоре та вмотивоване правове регулювання зазначених обмежень є однією із важливих юридичних гарантій забезпечення права на працю іноземців. Реалізація такого права нерезидентами України шляхом укладення трудового договору у визначених законодавством випадках передбачає оформлення дозволу на застосування праці іноземців, що є частинною складеного юридичного факту разом з укладенням трудового контракту.

Подальше просування України по шляху реформування трудових відносин передбачає законодавче закріплення у майбутньому Трудовому кодексі України чіткої процедури працевлаштування іноземців та території України.

-
- Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yiipvu.pdf>.

Список використаних джерел

1. Безусий В. В. Правове регулювання працевлаштування в Україні: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.05 / В.В. Безусий ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2007. – 19 с.
2. Шабанов Р. І. Правове регулювання працевлаштування в Україні: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Р.І. Шабанов ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2006. – 17 с.
3. Довжук О. В. Правове регулювання міжнародних приватних трудових відносин на сучасному етапі (матеріально-правовий аспект): Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / О. В. Довжук ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2006. – 17 с.
4. Горбань О. П. Правове регулювання праці іноземців та осіб без громадянства в Україні: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.05 / О.П. Горбань ; Східноукр. нац. ун-т ім. В.Даля. – Луганськ, 2009. – 18 с.
5. Кравченко В. Г. Зміни в адміністративно-правовому регулюванні працевлаштування трудових мігрантів в Україні / В. Г. Кравченко // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 4. – С. 140–144.
6. Лата Н. Правові аспекти працевлаштування іноземців в Україні / Н. Лата // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2011. – № 2. – С. 80–86.
7. Римар І. А. Особливості правового регулювання індивідуально-трудових відносин за участю іноземців / І. А. римар // Актуальні проблеми держави і права : Збірник наукових праць. – 2011. – Вип. 57. – С. 203–209.
8. Сергєєва С. М. Нормативно-правове регулювання трудових відносин, ускладнених іноземним елементом: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / С. М. Сергєєва ; Одес. нац. юрид. акад. – О., 2004. – 19 с.

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yivvu.pdf>.

9. Головка Т. В. До проблеми характеристики принципів працевлаштування іноземців в Україні / Т. В. Головка // Південноукраїнський правничий часопис. – 2014. – № 3. – С. 113–116.

10. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави : Навч. посібник. – Вид. 9-те, зі змінами. – Львів : Край, 2007. – 192 с.

11. Венедіктов С. В. Концептуальні засади правового регулювання трудових відносин в Україні [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05 / Венедіктов Сергій Валентинович ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2012. – 32 с.

12. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

13. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 // Голос України, 2011, 10, 25.10.2011 № 199.

14. Про зайнятість населення : Закон України від 05.07.2012 // Голос України від 18.08.2012. – № 153-154.

15. Порядок видачі, продовження дії та анулювання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2013 № 437 // Офіційний вісник України. – 05.07.2013. – № 48. – С. 62. – Ст. 1722.

16. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2015, № 42 // Урядовий кур'єр від 11.02.2015, № 25.

17. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII // Верховна Рада України, офіційний веб-портал : Законодавство України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

18. Польща посилить контроль за працевлаштуванням іноземців [Електронний ресурс] / УНІАН: Інформаційне агентство. – 13.05.2015. –

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15yirvuu.pdf>.

Режим доступу: <http://www.unian.ua/politics/1077409-polscha-posilit-kontrol-za-pratsevlashtuvannyam-inozemtsiv.html>.

Яцкевич І. І.

Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні

Стаття присвячена питанням правового регулювання реалізації іноземцями нерезидентами права на працю в Україні шляхом укладення трудового контракту. Окреслено положення основних актів правового регулювання у цій сфері з урахуванням останніх змін у трудовому законодавстві. Особливу увагу приділено юридичним гарантіям реалізації права на працю та процедурі оформлення дозволу на застосування праці іноземців, визначено коло осіб, які мають преференції або не потребують такого дозволу.

Ключові слова: реалізація права на працю, юридичні гарантії, працевлаштування іноземців.

Яцкевич И. И.

Правовое регулирование реализации иностранцами права на труд в Украине

Статья посвящена вопросам правового регулирования реализации иностранцами нерезидентами права на труд в Украине посредством заключения трудового контракта. Очерчены положения основных актов правового регулирования в этой сфере с учетом последних изменений в трудовом законодательстве. Особенное внимание уделяется юридическим гарантиям реализации права на труд, а также процедуре оформления

▪ Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yivvu.pdf>.

разрешения на применение труда иностранцев, определен круг лиц, которые имеют преференции либо не нуждаются в таком разрешении.

Ключевые слова: реализация права на труд, юридические гарантии, трудоустройство иностранцев.

Yatskevych I. I.

The legal regulation of right to work realization by foreigners in Ukraine

The paper is dedicated to the issues of legal regulation of right to work realization by foreigners and non-residents in Ukraine via concluding employment contract. The provisions of main legislative acts regulating this sphere have been described taking to account the latest changes in labor legislation. Especially the author pays attention to legal safeguards for right to work enjoying, as well as to procedure of applying for permission for employment of foreigners. The number of persons who have preferences or do not need any permission have been defined.

Key words: right to work realization, legal safeguards, employment of foreigners.

-
- Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні / І. І. Яцкевич // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15yiipvu.pdf>.